

LATVIJAS BIOZINĀTŅU UN TEHNOLOĢIJU UNIVERSITĀTES AKADĒMISKĀ GODĪGUMA POLITIKA

1. Akadēmiskā godīguma politikas mērķis ir nodrošināt augstu akadēmisko, zinātnisko un vispārīgo godīgumu Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes (turpmāk – LBTU) akadēmiskajā vidē.
2. Akadēmiskā godīguma politika nosaka akadēmiskā godīguma pamatprincipus, to pārkāpumu veidus un LBTU iekšējos normatīvos dokumentus politikas īstenošanai.
3. **Akadēmiskais godīgums:**
 - 3.1. Akadēmiskā darba veikšana, ievērojot augstākos profesionālisma un precizitātes standartus, objektivitāti un patiesumu, morāles un ētikas principus, godīgumu, tostarp plaģiātisma novēršanu, patiesu ziņu sniegšanu un precizitāti akadēmiskajās publikācijās, kā arī komunikācijās un publicitātes pasākumos, kas veido akadēmiskās vides tēlu.
 - 3.2. Ētisko un profesionālo principu, standartu un prakses ievērošana un konsekventa vērtību sistēma, kas kalpo kā vadlīnijas lēmumu pieņemšanai un darbību veikšanai izglītībā, pētniecībā un akadēmiskajā vidē.
 - 3.3. Akadēmiskais godīgums – uzvedība, kas ietver objektivitāti, atbildību, savstarpēju cieņu un uzticēšanos, izslēdz maldināšanu un krāpšanos, kā arī veicina Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu.
 - 3.4. Pētnieciskā darbība, kas ir godīga, uzticama, objektīva, taisnīga, neatkarīga un atklāta, vienlaikus paredzot atbildīgu datu pārvaldību.
4. Akadēmiskā godīguma principus ievēro LBTU zinātniskie darbinieki, akadēmiskais un vispārējais personāls, studējošie, klausītāji un universitātes administrācija (turpmāk – personāls).
5. Akadēmiskā godīguma principi, kurus LBTU personāls ievēro savā darbībā:

Akadēmiskā godīguma principi	Pamatprasības
Atbildība	personāls uzņemas atbildību, izvērtējot potenciālos riskus sabiedrībai, cilvēcei vai dabai par savu rīcību un uzvedību gan savā profesionālajā darbībā, gan studijās, gan zinātniskajā darbībā LBTU vai ārpus tās.
Cieņa	personāls uztur labas pārvaldības praksi atklātu, demokrātisku un līdztiesīgu attiecību veidošanā, sekmējot LBTU saimes locekļu savstarpēju sadarbību kopīgai atbildībai par kvalitatīvu izglītību un zinātnisko darbu. Personāls ar cieņu izturas viens pret otru
Godprātība	personāls piekopj godīgu uzvedību, pildot savus darba un studiju pienākumus atbilstīgi savai profesionālajai kompetencei. Personāls pilda savus solījumus un ievēro termiņus, nodrošina savlaicīgu atgriezenisko saiti
Godīgums	indivīdu vai iestāžu atbilstība ētikas un profesionālajiem principiem, standartiem un praksei pētniecībā. Sistemātiska uzvešanās, kam raksturīgs patiesums un atklātība

Akadēmiskā godīguma principi	Pamatprasības
Objektivitāte	personāls ievēro objektivitāti, novērtējot citu spējas, centienus, sagatavotību, kā arī pieņem lēmumus, norobežojoties, no personiskajām interesēm un ārējās ietekmes (darbus vērtē objektīvi pēc LBTU noteiktajiem kritērijiem, nepieļaujot interešu konfliktu). Veicot zinātnisko darbību, nodrošina zinātnisko pētījumu objektivitāti
Taisnīgums	ētikas pamatprincips, kas jāievēro saskarsmē visiem izglītībā, pētniecībā vai akadēmiskajā vidē iesaistītajiem, ievērojot objektīvu, cieņpilnu un taktisku attieksmi pret citiem, brīvību no diskriminācijas vai negodīguma
Uzticēšanās	personāls uztur savstarpēju uzticēšanos, saskaņā ar intelektuālā īpašuma aizsardzību un datu subjekta tiesību aizsardzību

6. Akadēmiskā godīguma principu pārkāpumu veidi, kurus LBTU personāls nepieļauj savā darbībā:

Pārkāpumu veidi	Pārkāpuma būtība
Autortiesību pārkāpums	apzināti izmantota jebkāda ar autortiesībām aizsargāta materiāla izmantošana, kā arī datora programmu kopēšana, dublēšana, kā arī citu radošu un inovatīvu rezultātu, shēmu, arhitektūras dizainu, video, audiovizuālo materiālu reproducēšana, uzdodot tos par savu darbu
Dokumenta pārveidošana	teksta pārveidošana ar vai bez teksta atpazīšanas programmu, nenorādot atsaucē uz autoru
Falsifikācija	apzināta cenšanās izmantot nepatiesus vai izdomātus datus, nepatiesas informācijas vai teorijas interpretēšana
Kaitniecība	pārbaudes vai eksperimenta rezultātu apzināta bojāšana, eksperimentālo iekārtu bojāšana, bibliotēkas grāmatu bojāšana, akadēmisko un citu resursu (datorprogrammu, e-resursu) neatļauta lietošana un bojāšana
Konfidencialitātes pārkāpšana	konfidenciali sniegtas personiskās vai institucionālās informācijas izpaušana bez atbilstošas atļaujas; diskretuma, anonimitātes un konfidencialitātes prasību neievērošana vērtējumu apkopošanā.
Korupcija	materiālas vērtības, mantiska vai cita labuma piedāvāšana par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu studējošā vai citas personas interesēs
Krāpšana	darbības, ko veic ar mērķi negodīgi iegūt labumu, pārkāpjot akadēmiskos noteikumus, ietver tādu studenta, pētnieka vai mācībspēka rīcību, kad viņš/viņa apzināti bez atļaujas cenšas izmantot informāciju, pētījumu vai citu veidu materiālus, akadēmiskos uzdevumus un vingrinājumus, kas pieder citai personai, uzdodot tos par savu darbu, neatkarīgi no tā, vai tas ir ar atlīdzību vai bez tās
Maldināšana	nepatiesas informācijas sniegšana, nepatiesu ziņu sniegšana par sevi un savu darbu, atsaukšanās uz neeksistējošiem datiem, darbiem, pētījumiem
Negodīgums	jebkāda veida kopīgas negodīgas darbības ar kolēģi vai studējošo, tostarp līdzautorība, sadarbības slēpšana, vai cita veida negodīga, neētiska vai neprofesionāla rīcība

Pārkāpumu veidi	Pārkāpuma būtība
Neatļauts palīgīdzeklis, tā izmantošana	materiāls, ierīce vai apzināta darbība, kas tiek izmantots (vai tiek mēģināts izmantot) neatļautā veidā un kavē, vai traucē zināšanu un prasmju objektīvu vērtēšanu
Norakstīšana	neatļauta informācijas resursa izmantošana pārbaudījumā
Plaģiāts	darba/ideju, kas aizgūtas no citiem avotiem, prezentēšana bez attiecīgās atsaukšanās uz šiem avotiem; cita autora darba vai tās daļas iesniegšana, uzdodot to par savu; dublēta publikācija/studiju noslēguma darbs, kas tiek veikts “pārstrādājot vai aizņemoties saturu no pašu autoru iepriekšējā darba bez atsaukšanās uz to” - pašplaģiāts .
Safabricēšana	datu, informācijas vai atsauču viltošana jebkurā akadēmiskajā darbā; zinātniskās darbības un datu izdomāšana (viens no smagākajiem ētikas un godīguma pārkāpumiem zinātniskajā darbībā), ar nolūku tos publicēt kā oriģinālu pētījumu; datu, eksperimentu vai citas būtiskas informācijas izdomāšana pētījuma ierosināšanas, izpildes vai prezentēšanas laikā
Viltošana	pārbaudes jautājumu/uzdevumu, eksperimenta vai pētījuma rezultātu neatļauta iegūšana, dokumentu, datu vai kādas citas informācijas viltošana ar nodomu sniegt maldinošu iespaidu

7. Personālam, lai veicinātu pret pārkāpumiem balstītu iekšējās kultūras veidošanu LBTU, savas kompetences ietvaros ir pienākums:
 - 7.1. veikt preventīvus pasākumus akadēmiskā godīguma izpratnes veicināšanā, izmantojot LBTU e-studiju sistēmā izveidotu kursu “Akadēmiskais godīgums”;
 - 7.2. sadarboties ar LBTU vadību akadēmiskā godīguma pārkāpumu identificēšanā un novēršanā.
8. LBTU personāls akadēmiskā godīguma politikas īstenošanā ievēro LBTU iekšējos normatīvos dokumentus:
 - 8.1. Akadēmiskā godīguma nolikumu;
 - 8.2. studiju prorektora rīkojumu “*Kārtība, kādā iesniedzamas studiju noslēguma darbu elektroniskās kopijas un to pārbaude plaģiāta kontroles sistēmā*”;
 - 8.3. rektora rīkojumu “*Par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem studiju noslēguma/promocijas darbos*”.
9. LBTU plaģiāta pārbaudei personāla veidotos darbos izmanto:
 - 9.1. *Original by Turnitin* – rakstu darbu satura oriģinalitātes pārbaudes rīks, kas integrēts LBTU e-studiju sistēmā;
 - 9.2. *Latvijas augstskolu vienoto datorizēto plaģiāta kontroles sistēmu* – sistēma studiju noslēguma darbu plaģiāta/pašplaģiāta pārbaudei;
 - 9.3. *Crossref Similarity Check* – rīks zinātnisko publikāciju plaģiāta/pašplaģiāta pārbaudei.
10. Personāls ir vienlīdz atbildīgs par akadēmiskā godīguma principu ievērošanu un pārkāpšanas sekām.